

Petru Cimpoeșu
A MÁSIK SIMION
(*Celălalt Simion*)

Hála és köszönet. Mindenekelőtt, ahogy illik, szeretném kifejezésre juttatni különleges megbecsülésemet és végtelen hálámát David Sheehan úrnak, Tampa, Florida, Egyesült Államok, akinek a nevét soha nem tudtam volna meg, ha nem találok meg az interneten. Remélem, hogy nem tévesztem össze valaki mással. Hálával tartozom továbbá a szüleinek, akik a világra hozták, és felnevelték, a gyermekeinek, ha vannak neki, és külön elismerés illeti a feleségét, ha időközben el nem vált tőle.

Aki még nem tudná, dr. David Sheehan a Xanax nevű gyógyszer feltalálója, egy olyan gyógyszeré, amelyről néhány évvel ezelőtt még azt sem tudtam, hogy létezik. Egy irodalmi kifejezéssel élve, melyet nemrég tanultam Tavi úrtól, azt mondhatnám, ez a szer megpecsételte a sorsomat. Apropos, nem tudjátok ki az a Tavi úr, majd később visszatérek rá. Egyelőre annyit szeretnék megjegyezni, hogy ha dr. David Sheehan nem fedezte volna fel ezt a gyógyszert, a jelen Dolgozat sem születhetett volna meg. Amelynek megírására egy meglehetősen bonyolult eseménysor adott alkalmat, melyet, most így visszatekintve, eléggé őszintén bánok. A továbbiakban megpróbálom elmesélni az egészet világosan és józanul, azzal a reménnyel, hogy talán sikerül megnyernem legalább néhány, általam igen tisztelt Olvasó jóindulatát.

El kell ismernem, hogy egy bizonyos pontig ez a gyógyszer számomra számos jótékony hatással járt. És nem csak a számomra. A feleségem például a fogyasztó teája elkészítéséhez használta. Mert utána elnyomta az álom, és alvás közben az ember nem eszik. Tehát nagyon sok ideges ember találta meg általa a lelki békéjét. Például egy bákói férfit szüntelenül gyötört a fejfájás és a gyanú, hogy a felesége megcsalja egy másik férfival, aki kollégája volt egy ingatlanközvetítő ügynökségnél. A Xanax segített, mintegy varázsütésre elmúlt tőle minden baja, pedig utólag kiderült, hogy a felesége valóban megcsalta. Hogyan derült

ki? Egyszerűen. Elment az illetővel, és többé nem jött haza. Elmentek együtt Olaszországba.

Egy másik folyton csikorgatta a fogait, és hogy megszabaduljon a fogcsikorgatástól, elkezdett Xanaxot szedni, a családorvos javallatára, természetesen. Bazil egyik régebbi ismerőséről van szó. Hansnak hívták, pedig igazából nem is volt német, Törökhídon született, ahol soha nem született egyetlen német sem. De mivel a szülei, mielőtt ő tulajdonképpen megfogant volna, megnézték a *Teuton lovagok* című filmet, amely nagyon tetszett nekik, megfogadták, hogy ha fiuk születik, akkor egy teuton nevet adnak neki. Ez a hatvanas évek elején történt. Húsz évvel később Hans olyan remek autószerelő lett, mint egy igazi német. Ráadásul még vegetáriánus is volt, valószínűleg a fogproblémái miatt. Egy olyan korban, amikor az emberek mindent elkövettek, hogy egy kis húshoz jussanak, mivel a mészárszékek üresen kongottak, ő elhatározta, hogy nem eszik húst. Minden autót meg tudott javítani, de az 1300-as Daciákhoz értett a legjobban. Egyébként a Bákói Dacia szervizben dolgozott 2005-ig, amikor a cég csődbe ment. Valami franciák vették meg, akik ledózerolták az épületet, és néhány hónappal később a helyére felhúztak egy szupermarketet. Hans csak azután értette meg a fekete mágia jelentőségét, miután munkanélküli lett, és ekkor kezdett komolyabban foglalkozni ezzel a dologgal, melynek segítségével sikerült előidéznie a legnagyobb bákói szupermarket ezidáig legnagyobb tűzvészét, melyet még a Pro TV is közvetített. És így történt, hogy újra találkozott Bazillal, régi iskolatársával, aki akkor még az *Ébredés* című lapnál dolgozott. Bazil abban reménykedett, hogy Hans segíteni tud neki, hogy bosszút álljon Putyinon úgy, hogy valamilyen gyógyíthatatlan betegséget idéz elő nála. És néhány évvel később, amikor kirúgták az újságtól, Bazil azzal dicsekedett, hogy Hans elrendezte, hogy a főszerkesztő ne nyerje meg a polgármester-választásokat. Abban az évben tényleg valaki más nyerte meg a választásokat, valaki, aki nem sokkal később Hans fekete mágiájának köszönhetően rács mögé került, mivel rajtakapták, hogy csúszópénzt fogadott el. Putyin ellenben még a mai nap is kitűnő egészségnek örvend. Mikor először találkoztam Hans-szal, feltűnt számomra, hogy vastag, fekete szemöldöke van, mellyel akár hipnotizálni is képes. Tőle tanultam azt a trükköt is, amivel néhányszor jól megijesztettem Emiliát. Megrágtam egy darab céklát, és amikor a kagylóba köptem, olyan volt, mintha

alvadt vért köptem volna. Egyelőre nem tudjátok, kicsoda Emilia. Később elmondom. Röviden, ő a feleségem.

Az igaz, hogy Hans azután is csikorgatta a fogait, miután elkezdett Xanaxot szedni, de ez már egyáltalán nem zavarta, úgyhogy végül nem maradt ép zománc a fogain. Vannak olyanok, akik szerint a fogmosás egy élvezet, de Hans nem tartozott közéjük. Mivel zománc nélkül maradtak a fogai, számára a fogmosás kész kinszenvedés volt. Egyetlen foga maradt épségben, amelynek a pontos megnevezése 2. Számú Bal Felső Zápfog, melyet egy amalgám tömés védett. Nem tudom, mi volt az amalgám pontos összetétele, higany, más ritka fémek, de egy idő után Hans véletlenül észrevette, hogy a tömése természetfeletti tulajdonságokkal rendelkezik. Ahányszor kitátotta a száját a Román Kulturális Rádió adásait kezdte hallani. Egész nap szimfóniákat hallgathatott. Viszont csak addig hallotta, amíg a száját nyitva tartotta. Mikor becsukta, már nem fogta az adást. Másrészt pedig a tönkrement fogazata miatt jobban szerette csukva tartani a száját, mert rossz szaga volt. Pedig folyton mentolos cukorkát tartott a szájában. És amikor valakivel beszélgetett, levette a kalapját, és a szája elé tartotta, hogy a másik ne érezhesse elvásott fogazatának szagát. Általában úgy értelmezték ezt a gesztust, mint a tiszteletadás megnyilvánulását. Valójában szájának kellemetlen szaga miatt senkinek nem tárhatta fel a lelkét.

Felhozhatok más példát is. Nem másról van szó, mint az én barátomról, Bazilról, akinek az első házasságából született lánya néhányszor a tévében is felbukkant az Egy Bűnös Show című műsor szereplőjeként. Ramónának hívják, és el lehet mondani róla, hogy egy igazi bombázó. Egy időben a *Kánkán* magazin szinte hetente közölt fotót róla, mindenféle pózokban. Ennek következtében Bazil gyakran vett be Xanaxot, vagyis minden este, mielőtt elkezdődött volna a műsor, amelyben a lánya szerepelt. Valójában nem is nézte a műsort. De azért elővigyázatosságból lenyelt egy Xanaxot orbáncfű teával. Ugyanezen okból nem is nagyon járt ki a házból. Attól tartott, hogy felismerik, és gratulálnak neki a lánya teljesítményéhez. Mert ez az igazság: mi bákóiak büszkék vagyunk rá.

Apropó Bazil, a napokban kaptam egy levelet Emiliától. Azt írja, hogy szerencsésen megérkezett az új Rendeltetési Helyére, és pár nap

alatt nagyon sok barátot szerzett. Hogy ne aggódjak miatta, két évig az állam fog gondoskodni róla, hogy semmiben ne szenvedjen hiányt. Ami azt jelenti, ha jól értem, hogy Vaslui-ban jobbak a körülmények, mint itt. Nyilván, ahol nők vannak, ott nincs olyan bűz. Rend és tisztaság, akár egy kolostorban. A nők ápoltabbak és fegyelmezettebbek. Ellenben Bazilról semmi hír. Pedig megígérte, hogy írni fog, amint megérkezik a Csipős Paprikák Földjére. Ki tudja, ott, ahol minden másként van, mint nálunk, más az időbeosztás is. Kérdezgettem sokakat, hogy hallottak-e Thimphuról, de mindenki csak a vállát vonogatta. Még Tavi úr is kételkedik benne, hogy létezne ilyen nevű város. Én azért még reménykedem, hogy létezik.

Megeri egyszer eljönötök Bákóba, még ha rövid időre is. Hogy lássátok, milyen ~~oeshány~~ érdekes város. Egy kimondottan érdekes város, ahol a legvirágzóbb üzlet a használtruha kereskedés. Mindegyik kirakatában ugyanaz a hirdetés: új second hand ruha. Hát nem, itt valami ellentmondás van! Ugyanaz, mint új áru, régi ruha. Bákóban mégis lehetséges. Aki jártak itt, egyetértenek abban, hogy ez a legérdekesebb város, amit életükben láttak, és kész csoda, hogy a bákóiak képesek egy ilyen városban élni. Ez legalább részben megmagyarázza, hogy miért idegesek folyton. Majdnem olyan idegesek, mint a bukarestiek. Mert elégedetlenek az életükkel. Az anyjukat hibáztatják, amiért a világra hozta őket. Még a koldusok is idegesek. Van egy a katolikus templom előtt, aki naphosszat káromkodik. Hogy a sofőrökről ne is beszéljek! Nem épp olyan bunkók, mint a bukarestiek, de bátorkodom kijelenteni, hogy sokkal idegesebbek. Valószínűleg Bukarest után Bákóban a legnagyobb az egy főre eső Xanax fogyasztás. Ezen nem is lehet csodálkozni. Adjak egy példát: Nagy István fejedelem szobra olyan, mintha konzervdoboz pléhből készült volna. Majdnem olyan ~~oeshány~~ érdekes, mint a kolozsvári Avram Iancu-szobor. És a hajdani Universal áruházban egy egész emeletet foglalnak el a kilós ruha boltok. Irgalmas Isten! Ezer négyzetméteren csupa kilós ruha! Hasonlóképpen minden utcáskoron van egy kilós ruha bolt, amely tele van ~~hájás~~ nőekkel, akik a ruhák között turkálnak órákon át, minden oldalról alaposan megvizsgálva azokat, mintha a Talmudot tanulmányoznák. Egyébként az itteni nők nagy többsége ~~rettenetesen~~ különlegesen néz ki, bár nem tehet erről. Mi a titka? Kell lennie valahol egy

titoknak, az nem lehet, hogy csak úgy ok nélkül ilyen érdekesek és különlegesek. És ha ez nem volna elég egyeseknek, még nagy ronda orruk is van. Mint Gioni régi feleségének, annak a süket nőnek. A tetejébe még ~~borzalmas~~ különleges frizurákat viselnek, ami szépen jelzi, ha még szükséges, az értelmi színvonalukat. Hatalmas fejük van, a nyakuk rövid és vastag – amihez hozzájön, amint azt hiszem, már kiderült, hogy penészszagú használt ruhákba öltöznek. Ehhez még hozzá kell venni, hogy mennyire ~~rosszul~~ sajátosan főznek. Egyetlen férfinak sem szabadna a városunkból való nőt feleségül vennie. Az én feleségem például moinești-i. Megmagyarázhatatlan módon egy idő után mind férjhez mennek valakihez, és aztán csinálnak egy rakás hülye gyereket. A szerelem gyümölcsei, ahogy Bazil szokta mondani. A szerelem gyümölcsei egész nap rúgják a labdát a panelházak között, borzalmasan csúnya szavakkal szidják egymást, sajnos, nem engedhetem meg magamnak, hogy most idézzek belőlük néhányat. Négy vagy öt ilyen kis bűnöző támadta meg egy éjszaka Gogut. Eltörték az orrát, megtöltötték kék foltokkal. Egyelőre nem tudjátok, ki az a Gogu. Majd megtudjátok, ne türelmetlenkedjete. A bákói lakótelepek hemzsegnak a jövődöbéli bűnözőktől, akik a blokkok között rúgják a labdát, és ha kell, ha nem üvöltöznek egymással. Délajt, amikor kijönnek az iskolából, alig lehet elférni tőlük a járdán. A város lakossága hihetetlen mértékben megnőtt az utóbbi időkben, holott a statisztikák szerint állítólag csökkent. Ugyan ki hisz már a statisztikáikban! Bákó tulajdonképpen nem is város, hanem egy rakás panelház. Az úgynevezett városközpont szintén egy lakótelep egy valamivel szélesebb utcával, ahol van egy felhagyott mozi, a régi nagyáruház, a városháza, néhány bár játékgépekkel, két templom és egy csomó gyógyszertár. Egymás mellett. Rengeteg gyógyszertár. Érthetetlen számomra, miért van ennyi. Ez teljesen irracionális. Minden tíz méteren belebotlasz egy gyógyszertárba. És azt sem értem, miért van olyan sok esküvő, minden hétvégén van, ez viszont megmagyarázza, miért van olyan sok gyerek ebben az úgynevezett városban. Hétvégén nem tud az ember beülni egy vendéglőbe, mert az összeset kiadták a lakodalmásoknak. Feltéve persze, ha holmi krepp papírral díszített termeket vendéglőnek lehet nevezni. Soha eszetekbe ne jusson bemenni egy bákói vendéglő toalettjébe, még szívinfarktust kaptok! De ez nem minden. Ez még csak a kezdet, vagy tudomisen, a vég. A tulajdonképpeni kezdet az egyházi

esküvő, amelyet rendszerint a két központi templom valamelyikében tartanak, a katolikusban vagy az ortodoxban. Annak az utcának a két ellentétes végében állnak, ahol én magam is lakom, vagyis, mivel ideiglenesen Más Helyen tartózkodom, laktam. Régen Nagy Utcának hívták, és tele volt zsidó boltokkal. Mert százegynéhány éve Bákóban több zsidó lakott, mint román. Ez volt akkor a helyzet. Nem tudom, hogy gyűltek össze és telepedtek le mind itt. Aztán szedték a sátorfájukat és elmentek a zsidók hazájába. Mikor végre rájöttek, hogy jól megtalálták a Bákójukat. Most az utca minden ok nélkül a Vitéz Mihály nevet viseli. Mi közünk nekünk Vitéz Mihályhoz? Vagy mi köze volt neki hozzánk? Semmi. Egyszerűen ez jutott eszébe egy adott pillanatban a polgármesternek. Romániában ebben az utcában van a legtöbb gyógyszertár és a legtöbb koldus, az utóbbiak mohó tekintettel várnak rád a gyógyszertár be-, jobban mondva: kijáratánál, hogy elhappolják tőled a visszakapott aprópénzt. Az ortodox templom az utca északi végénél található, és hatalmas harangjai vannak, és amikor harangoznak – ami napjában többször is előfordul –, olyan éktelen zajt csapnak, hogy csukott ablak mellett is csak üvöltözve tudsz szót érteni a családtagjaiddal. És ez mindenféle kellemetlenséget szül. Emiliának például az volt az érzése, hogy mindig üvöltözöm vele. Légy szíves, nyugodj meg, válaszolta. Mikor ezt mondta, tudtam, hogy egy idegromham küszöbén áll. Valahol olvastam, egy könyvben, amelyet, ha jól emlékszem Schopenhauer írt vagy talán Ion Creangă, hogy azok az emberek, akik énekelnek, nem képesek ártani. Őszintén szólva, nem is én olvastam, Bazil mondta. Ő rengeteg könyvet elolvasott, és aztán mindig elmesélte nekem a lényegét, amikor együtt beültünk az Örök Fájdalomba. Ahányszor összevesztem Emiliával, elkezdtem énekelni. Nem úgy kell érteni, hogy tényleg énekeltem. Csak csücsörítettem a szám, és dúdolgattam alig hallhatóan egy dalt, ami épp az eszembe jutott. Csodák csodája, ez megnyugtató. Ezek szerint igaza volt Schopenhauernek. Ellenben még jobban feldühítette Emiliát.

Ámbár végső soron az ő esetében nem csak a harangok tehettek minderről. Az autók dudálása még jobban kikészítette. Egy napon egy repülőgép, amely Malaysiából indult és nem tudom hová tartott, lezuhant a Csendes-óceán fölött, minek következtében néhány száz ember meghalt. De az is lehet, hogy nem zuhant le, hiszen a mai napig nem találták meg a roncsokat. Lehet, hogy még mindig repül. És lehet,

hogy azok az emberek sem haltak meg a szó szoros értelmében, talán ott lebegnek valahol a Csendes-óceán egén. De amikor a tévében láttam a kétségbeesett rokonokat és barátokat, akik várták, hogy leszálljon a gép, amely soha nem szállt le többé, ahogy ott sírtak és fájdalmukban a ruhájukat tépkedték, éreztem, hogy megszakad a szívem. Nos, Emilia pont akkor kapott idegösszeroppanást, mert elveszett a macskája. Azt hiszem, kiugrott az erkélyről, mert megörjítették az ortodox templom harangjai és ezúttal a katolikus templom elől elinduló lakodalmi menet autóinak túlkölése. Nyomták a dudát, hogy kifejezésre juttassák örömüket, és hogy minket is arra invitáljanak, hogy osztozzunk ebben az örömben. Ez egy teljesen természetes dolog, ami egyfajta helyi hagyományá vált. Általában a szomszédaink osztottak is az ünneplők örömeiben, mindenféle ételmaradékokat tartalmazó zacskókat dobálva ki az erkélyről. Nyilván örültek, amikor sikerül eltalálniuk valamelyik autó szélvédőjét.

.....

Igazából nem vettem részt abban, ami következett. Az én szerepem csak annyiban állt, hogy a telefonhívásokra válaszoljak. Azért nem fogom azt mondani, hogy teljesen ártatlan voltam. Ilyent csak a balekok mondanak. Ahányszor egy balek idejön, és megkérdezed, hogy hogyan került ide, azt mondja: nem tudom, testvér, teljesen ártatlan vagyok. Ebből azonnal tudod, hogy balek, és szánalmat érdemel. Gogu megtanított rá, hogyan nyújtsam el minél jobban a beszélgetést udvarias és választékos nyelvezetet használva. Az lett volna a legnagyobb hiba, ha én teszem le elsőnek a telefont. Az illetőnek szüksége van egy jó szóra, hiszen azért hívott. Saját fülével akarja hallani, hogy igazság tétetett. De azelőtt pontról pontra el akarja neked mesélni, hogy milyen igazságtalanság érte. Hiába mondod neki: úgy van, jóember, igazad van, intézkedni fogunk. Nem. Előbb hagyod, hogy pontról pontra elmagyarázza neked, hogyan történt a dolog, és minél többször félbeszakítod, hogy ezzel fokozd a beszélőkedvét, de udvarias hangnemen. Mikor félbeszakítod, ideges lesz. Akkor, hogy még jobban felidegesítsd, megkérdezed tőle: Uram, miért ideges? Ezt nem Gogutól tanultam, hanem Emiliától. Ahányszor Emilia megkérdezte tőlem, hogy miért vagyok ideges, még idegesebb lettem. Főleg, hogy mindig égve hagyta a villanyt, a fürdőben és mindenütt. És ha valami

mosnivalója akadt, mindig mindent meleg vízzel mosott, még nyáron is, amivel hozzájárult a globális felmelegedéshez. És ha felhívtam rá a figyelmét, megkérdezte, hogy mért vagyok ideges.

- Halló?

Igazából nem válaszoltam, hanem visszakérdeztem:

- Igen?

- Uram, van egy autójuk, a rendszáma..., a fene egye meg, valamilyen bolgár rendszáma van... a maguké, nem?

- Attól függ, hogy mi a száma. De mi a gond vele?

- Apuskám, ez a maguk sofőrje, ez nem normális! Kötözni való bolond! Kényszerzubbonyt kell adni rá, és bedugni a dilisekhez.

- Lassabban, kérem. Önt hogy hívják?

- Nem érdekes, hogy hívnak. Bolondokházába való az ilyen!

- Kérem, őrizze meg a nyugalmát, be kell jegyeznem a panaszát, így írja elő a szabály.

- Tudja, kinek van kedve a maga hülye szabályaihoz! Azért telefonáltam, hogy ne mondják, hogy nem szólt senki. Közveszélyes a fickó!

- Ha észrevette, én udvariasan beszéltem önnel, nem emeltem fel a hangom, megkérem, ön is hasonlóképpen beszéljen velem. Tehát mi volt az autó rendszáma?

- Mondtam már, hogy bolgár száma volt!

- Sajnos ennyi nem elég. Nem azt kérdeztem, melyik országban van bejegyezve az autó, hanem azt, hogy mi a rendszáma.

- Gondolja, hogy meg tudtam jegyezni?

- Ebben az esetben, sajnálom... Segíthetek még valamivel?

- Vvanyád!

- Köszönöm a megértését.

Hirtelen kinyomta, miután pár százezer régi lejjel gyarapította a számlánkat. Ha egy eszesebb fickóval volt dolgom, aki leírta az autó rendszámát, megkértem, várjon, amíg leellenőrzöm a nyilvántartásunkban, és várattam legalább öt percet. Abban az esetben, ha nem sikerült az általam kívánt irányba terelnem a beszélgetést, az érzelmeire próbáltam hatni, és így is nyertem pár százezret. Olyan is akadt, aki a nagyokost játszotta, és kérdőre vont a működésünkkel kapcsolatban.

- És maguk mi a fasszal foglalkoznak?

A trágár szavakat leszámítva az ilyen kérdések kapóra jöttek nekem, mert alkalmat kínáltak arra, hogy részletesen bemutassam az Alapítvány tevékenységét.

- Humanitárius szervezet vagyunk, segélyeket osztunk szét.

Mikor ezt meghallotta, leesett az álla, és kissé bizonytalanul elgondolkodott. Az arckifejezését ugyan nem láthattam, de abból, ahogy a szavait nyújtotta, szinte láttam, ahogy megnyúlt az arca.

- Ahha, tehát segélyeket!...

- A szegényeknek - tettem hozzá.

Ettől azonnal meghátrált. Óvatossá vált, talán attól tartva, hogy pénzt fogok kérni tőle az árva gyerekek megsegítésére. De ezt a hibát nem követtem el, nem is lett volna rá szükség, mivel mindenképp pénzt kaptam tőle. Ellenkezőleg, biztosítottam arról, hogy az anyagi támogatást külföldről kapjuk. A romániai szegények a nyomortól hajszolva elárasztották Európát, és a különböző kormányok, és bizonyos segélyszervezetek pénzzel támogatnak bennünket, hogy megszabadítsuk tőlük, hogy hozzuk haza őket, segítsünk nekik munkát keresni. Hogy az Romániában már legalább huszonöt éves probléma, mert keresni ugyan könnyű, de találni annál nehezebb.

- Igen, igaza van - mondta az emberem, miközben szépen feltöltötte a számlámat. - A feleségem is már hat hónapja keresi.

Ezt hallva megesett rajta a szívem, amitől különleges embernek éreztem magam, és igyekeztem lerövidíteni a beszélgetést. De került néha egy-egy keményfejű, aki, amikor elmondtam, hogy segélyszervezet vagyunk, felkiáltott:

- Ezzaz! Eltaláltam! Maguk kerülnek a munkát!

- Dehogyan, kedves uram, mi önkéntes munkát végzünk! A pénzt nem magunknak gyűjtjük, hanem a sors üldözöttjeinek. Segélyeket osztogatunk az elesetteknek.

- Vagyis segítenek nekik, hogy szegények maradjanak.

- Már meg ne haragudjon, de a véleményem szerint ön negatív módon gondolkodik. Mivel rosszindulattal és, elnézést a kifejezésért, felületesen közelíti meg a dolgokat. A mi álláspontunk az, hogy a szegények nem a maguk hibájából szegények. Ez a társadalmi igazságtalanságról szól. Minden egyes szegényért felelős az egész társadalom.

- Na hát van magának dumája, hallja! Inkább foglalkoznának a drága sofőrjeikkel, akik úgy száguldoznak, mint az örültek.

- Kérem, nézze el nekik, még kezdők, nemrég szerezték meg a jogosítványt. Őket is azért alkalmaztuk, mert nem volt semmilyen jövedelemforrásuk. Csak hogy ne vádoljon bennünket azzal, hogy kerüljük a munkát!...

Mindezeket nyilván még nem tudtam az elején, menet közben tanultam meg. Eleinte felment a cukrom, amikor elküldtek az anyámba, vagy megijedtem, amikor a rendőrséggel fenyegetőztek, és nem tudatosult bennem, hogy az, aki telefonált, tulajdonképpen csak jót akart – és sikerült is neki jót cselekednie, gond nélkül és tudtán kívül. Hiába volt ideges vagy erőszakos a fellépése, hiába beszélt csúnyán, a jó cselekedetének nyoma, miután már megtörtént, kitörölhetetlenül ott maradt a bankszámlánkon. Hagytam, hadd beszéljen, és igyekeztem minél jobban feltüzelni igazság utáni vágyát, majd elnézést kértem az összes kellemetlenségért, amit akaratomon kívül okoztunk, és ahelyett, hogy elküldtem volna melegebb éghajlatra, megköszöntem a megértését, és miután letettem a telefont, megállapítottam:

- Na te balfácán, éppen megajándékoztál egymillióval.

Alig néhány nap múlva, mikor Emilia ellenőrizte a bankszámlát, kiderült: kétszáz millió régi lejt sikerült begyűjtenünk. Teljesen legálisan. Hiszen senki nem kényszerítette őket, hogy tárcsázzák a számot, meggyőződésből cselekedtek. Igaz, ami igaz, a *Fegyelmetlen autóvezető* után Gogu beszűrt egy kis csillagot, amit senki nem vett figyelembe. Az Ügyvéd tanította erre, hogy fedve legyen a törvény előtt. Lennebb, egészen apró betűkkel az is le volt írva, hogy ez emelt díjas hívás, egy perc 10 új lej. Én mindig régi lejben számoltam, valahogy kényelmesebb. De mindegy, ha új lejben számoltam volna is, a feliratot úgysem lehetett volna elolvasni, mert mindig eltakarta a ráfröcskölt sár. Vagy ha valaki mégis elég figyelmes volt, és észrevette, akkor legfeljebb nem hívott. A bajok nem ebből adódtak. Hanem a mások által okozott balesetekből.

Erről jut eszembe. Gogu elképzelése eredetileg az volt, hogy elsősorban a női sofőrökre fog ráijeszteni. Vagy úgy, hogy előzésnél egészen közel húz hozzájuk, vagy úgy, hogy előzés után hirtelen fékez, vagy felváltva gyorsít, majd fékez. De ahogy később ő maga megállapította, ez a módszer nem bizonyult hatékonynak. A nők, kivált amikor autót vezetnek, kisebbségi komplexusban szenvednek, és hajlamosak mindenért, ami az úton történik, saját magukat hibáztatni. Amikor

valamitől megrémülnek, általában félrehúznak az út szélére, és meg sem fordul a fejükben, hogy imádkozás és keresztvetés helyett akár panaszt is tehetnének. Ritkán mégis megtörtént, hogy egy-egy hölgy is felhívott bennünket. Ezek többnyire idős és érzelgős nők voltak, mindig udvariasan beszéltek, és nem is közúti incidensek bejelentése miatt telefonáltak, hanem inkább arról panaszkodtak, hogy egy bizonyos bolgár rendszámú autó miatt nem tudták megközelíteni a közért bejáratát.

- Hogyhogy? - játszottam a meglepettet.

- Kedves uram, az önök sofőrje a járdán parkolt, és teljesen elállta a bolt bejáratát.

De az a hölgy, akiről most beszélek, egészen másért tett panaszt. Az Alapítvány autója, mondta ő, elgázolta a kiskutyáját. Kellemes hangja volt, és hogy minél jobban elnyújtsam a beszélgetést, megjátszottam, hogy nem értem.

- Elnézést kérek, gyenge a jel, rosszul hallom... A kiscicát?

- Nem, kedves uram! A kiskutyát.

- A kiskutyát! Hihetetlen! De hogy történt ez a szörnyűség?

- Áthajtott rajta a kocsival. Fékezés helyett gyorsított.

Mikor meghallottam, hogy kiskutyáról van szó, már biztos voltam benne, hogy Vologya a tettes. Ahol ő elment az autóval, elgázolt kutyák tucatjai maradtak utána. De tévedtem. A táblázat szerint abban az órában Vologya fix a DN 1-es országúton közlekedett Cimpina irányában. Amikor a hölgy a rendszámot is beolvasta, amit gondosan felírt egy papírfecni-re, rájöttem, hogy Bazil volt az elkövető.

- Borzalmas! Természetesen megrovásban részesítjük. Föltétlenül vegye fel a kapcsolatot a Vau-Vau Egyesülettel. Ez valóságos bűncselekmény. Ha fékezés helyett gyorsított, még rács mögé is kerülhet! És tessék mondani, hány éves volt a kutya?... És így tovább.

Igen, még az én jó barátom, Bazil is ráérezett a kaland ízére. Régebben, amikor kutyát vásárolt magának, amellyel szarvasgombát akart kerestetni, egészen más magatartást mutatott, próbálta megtanítani a kutyát, hogy tálkába végezze a dolgát, és majdnem sikerült is neki. Olyan értelemben, hogy pont a tálka mellé piszkított. Mostanság, mert túl sok Red Bullt iszik, elkezdett kutyákat gázolni, hogy ezzel szórakoztassa a kínai barátnőjét. Bazil természetesen mindig a kínai

barátnőjével együtt autózott. Egy félóra sem lett volna hajlandó őt egyedül hagyni. Így változik az ember, ha pénzhez jut.

A Közlekedési Rendőrség megállapította, hogy abban az évben csak a bolgár rendszámmal közlekedő autók 942 balesetet okoztak. Szép szám, meg kell hagyni. De itt, ahogy egy alkalommal Gogu is felhívta rá a figyelmet, szükséges árnyalnunk a képet. Egy dolog balesetet okozni, és egészen más balesetet előidézni. A tévében mutogatott balesetek nagy részén mosolyognom kellett. Egy adott pillanatban olyan sűrűn jöttek az ilyen tudósítások, hogy egyfolytában mosolyogtam. Hülyébbnél hülyébb balesetek, melyeket futballisták, parlamenti képviselők, manelisták okoztak, vagy ezek feleségei, szeretői és más celebek. De kik idézték elő a baleseteket? Nem kommentálok. Persze ezeknek csak egy kis részében volt benne közvetlen módon a Csapat. Hiszen az elsődleges cél nem a balesetek kiprovokálása, hanem a reklamációk kiprovokálása volt. Időnként azért történik néhány baleset is. Például amikor késve indulsz, mikor a villanyrendőr zöldre vált, megvárva, hogy a többiek elkezdjenek dudálni a hátad mögött. És nem elég, hogy késve indulsz, ráadásul kettősben cammogsz, mintha a halottas kocsit menne előtted. Megjátszva a bizonytalant, követhetetlenül hol balra, hol jobbra indexelve, mint aki nem tudja, merre menjen. Ahogy a Botoșani-ból jött sofőrök vezetnek Bukarestben. A módszert „diszkófénynek” nevezik, és Vologya specialitása volt. Ez a trükk mindig kihozta a sodrúkból a bukarestieket, akik mindig sietnek valahová, az irodába, a plázába, a konditerembe. Persze, a botoșani-i sofőrökkel mindenki tisztában van. Elküldöd az anyjukba, és mész tovább a dolgozóra. De ha bolgár rendszámod van? Akkor nyilván nem Botoșani-ból jössz, hanem Ilfov megyei vagy, ahol a legpofátlanabb sofőrök vannak Romániában, és akiket amúgy is szívből gyűlöl mindenki. Vagyis szándékosan játszod az eszed. Nem azért, mert botoșani-i vagy, hanem mert nagymenőnek képzeled magad. Hogy lehetnél botoșani-i, ha egyszer bolgár rendszámod van. Szinte biztos, hogy ilfovi vagy, főleg ha még manelet is hallgatsz. Később, pár száz méterrel arrább, hopp, egy baleset! Az az autó okozta, amely úgy előzött meg téged, mintha puskából lőtték volna ki, annyira sietett a plázába, és nem adta meg az elsőbbséget a következő kereszteződésnél. Ahogy mondani szokás, lassan jársz, tovább érsz! Elvileg semmi köze ahhoz, amit az előbb mondtam el. Hiszen normál esetben, ha kis sebességgel

közlekedsz, azzal nem okozhatsz balesetet. Viszont arra késztehetsz másokat, hogy balesetet okozzanak. Na, erre gondolt Gogu, amikor azt mondta, hogy árnyalnunk kell a képet.

Mielőtt elkezdett volna ő is kutyákat gázolni, Bazil a kerékpárosokra volt szakosodva. Többnyire a kereszteződésekben akasztotta meg őket az úgynevezett „horog módszer” segítségével. Konkrétan, mikor jobbra kanyarodsz, elvágod a biciklis útját, és ha az nagymenő tempóban nyomja a pedált, minden esélyed megvan, hogy az ajtóra felkent arccal lásd viszont. A másik módszer, amikor megállsz az autóval a járda mellett és vársz. Ez idő alatt megeheted a szendvicset. Vársz egy, két, tíz percet, végül csak felbukkan. Mikor látod közeledni a visszapillantó tükörben, sóhajtasz, leteszed a szendvicset, és mintegy véletlenszerűen kinyitod az ajtót. Ha jó reflexei vannak, ki tud kerülni az utolsó pillanatban, de nem mindig. A bringásokkal nagyon kell figyelni, sőt, csipetnyi kifinomultság is szükséges, mert nagyon sérülékenyek. Nyilván senki nem akar sérülést okozni nekik, hogy aztán kártérítést kelljen fizetni. Ha mégis megtörténik, hogy valamelyikük betöri az orrát, Bazil kínai barátnője azonnal kiugrik, és elsősegélyben részesíti. Nagy dolgot nem tud csinálni, papírzsepit ad neki, vagy letörli a horzsolásait. Megérinti néhány testrészét, megkérdezi, hogy fáje valahol. Nem tudom, miért van ez, ha bárki egy kínai lánnyal találkozik, azonnal szükségét érzi, hogy udvaroljon neki, főleg olyan helyzetben, amikor a lány egy zsebkendővel törölgeti, mintha csak masszírozná vagy akupunktúrát alkalmazna. Az a benyomása támad, hogy könnyedén meghívhatná egy kávéra. Eszébe se jut többek között az, hogy a kínai lányok inkább teát isznak. Nyilván arra gondol, hogy a földkerekségen kismillió kínai lány van, és biztosan hiányt szenvednek a férfiakban. És még úgy is véli, hogy mivel nem tud jól románul, nem látja át a szándékait, és hogy akármilyen disznóságot mondhat neki anélkül, hogy megsértené. És ha még a telefonszámát is sikerült elkérnie, úgy érezhette, hogy máris becsajozott. Csakhogy az igazából az én telefonszámom volt. A balfácán hívott, és Liával szeretett volna beszélni. Nem került neki túl sokba, de azért legalább tíz percet varakoztattam, mielőtt közöltem, hogy Liát nem találom, bizonyára terepen van. És megkértem, adja meg a telefonszámát, hogy fel tudja hívni, amikor visszajön. Vagy megkértem, hogy hívjon egy fél óra múlva, talán addig visszaér. Továbbá megkérdeztem, van-e valamilyen sürgős problémája,

amit én is meg tudnék oldani. De nem, ő mindenáron Liával akart beszélni. Végül még egyszer megkérdeztem, hogy miben tudok segíteni. Az az igazság, hogy a bringásokkal folytatott beszélgetések voltak a legkellemesebbek.

Őszintén, az első napokban nem tudtam, hogy és honnan jön a pénz. Tulajdonképpen egy lejt sem láttam. Nem rám tartozott. Valami impulzusok vagy mikrohullámok jöttek-mentek, amelyek számokká alakultak, mi közöm volt nekem mindehhez? Az én dolgom az volt, hogy válaszoljak a telefonhívásokra. Csak a tevékenységiünk első hetének végén, amikor Gogu megkért, hogy utaljam át a számlájára a befolyt összeget, akkor kérdeztem meg:

- Milyen pénzt? Honnan pénzt?
- Az alapítvány számlájáról.

Emilia elment a bankba, és riadtan tért vissza onnan azzal a hírral, hogy több mint egymilliárdunk van. Ő tudta, miként közlekedik a pénz számok formájában, hiszen könyvelő volt.

- Mihez kezdjünk ennyi pénzzel? – kérdeztem én is riadtan.
- Édesem, minél hamarabb meg kell szabadulnunk tőle, mielőtt ellenőrök jönnének a nyakunkra. A pénznek ördöge van.
- Rendben, egyelőre utald át a Gogu számlájára.

Később aztán meggondoltam magam. Miért adjam az összes pénzt Gogunak, mikor legalább a rezsit kifizethetném belőle? Más szóval: elkezdtem a gazdaság logikája szerint gondolkodni.

Szőcs Imre fordítása

PETRU CIMPOEȘU 1952-ben született Vaslui-ban. Felsőfokú tanulmányait a Bukaresti Olajbányászati és Geotechnikai Intézetben végezte. A hetvenes években számos moldvai olajszondánál dolgozott olajipari mérnökként, majd műszaki tárgyakat tanított a Bákói George Bacovia Líceumban. Első prózakötete *Amintiri din provincie (Vidéki emlékek)* címmel jelent meg 1983-ban, mellyel elnyerte a Iași-i Írószövetség nagydíját. Bár korai művei kedvező kritikai fogadtatásban részesültek, az igazi áttörésre 2000-ig, a *Povestea Marelui Brigand (A Nagy Haramia története)*, majd a *Simion liftnicul (Simion, a panel-szent)* megjelenéséig kellett várnia. Utóbbi regényét a román megjelenés után nem sokkal számos európai nyelvre lefordították, 2007-ben

Csehországban az év könyvévé választották, és a Magnesia Litera-díjjal tüntették ki. A *Mircea Cărtărescu* nevével fémjelzett „nyolcvanas nemzedékhez” tartozó Cimpoeșu-t a kritika és az irodalmi közvélemény az utóbbi évtizedek román irodalmának élvonalába sorolja, *Simion, a panelszent* című regényét pedig az elmúlt húsz év egyik legjobb román regényeként tartja számon. Legújabb regénye, a *Celălalt Simion* 2015-ben látott napvilágot. Bár címével arra utal, hogy a korábbi *Simion* folytatása volna, ez csak részben igaz. A helyszín, a miliő ugyanaz, a tematika hasonló, ám egy egészen más világot tár elénk, sokkal keményebb és pesszimistább a szöveg, a kilencvenes évek karneváli összevisszaságát felváltja a pénz uralmának vigasztalansága. Humora sokkal fanyarabbá, ironiája könyörtelenebbé válik.

Köreim (79x79 cm, olaj, vászon, 2013)